

กิจกรรมตรวจป้องกันมะเร็งปากมดลูกและมะเร็งเต้านม

ทันตสถานหญิงนครราชสีมา จ.นครราชสีมา

วันที่ 30 มกราคม 2559

ศ.เกียรติคุณ พญ.จริยา เกศอรรถมยณี

เช้าวันเสาร์เริ่มขึ้นอย่างสดชื่นเวลา 6:30 น. เมื่อทีมอาสาสมัครบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ แพทย์สตรี 8 คน พยาบาล 2 คน และเจ้าหน้าที่ 7 คน นำโดยศาสตราจารย์เกียรติคุณ พญ.คุณนันทา มาระเนตร์ ออกเดินทางจากสมาคมแพทย์สตรีฯ ด้วยรถตู้ 2 คันมุ่งหน้าสู่ทันตสถานหญิง จ.นครราชสีมา การเดินทางราบรื่นและผ่านลำตะคองสวยงามมาก

เราได้พบกับพยาบาลประจำทันตสถาน ผู้ช่วยกรุณาประสานงานให้เป็นอย่างดี พร้อมกับพยาบาลอาสาสมัครจาก รพ.ปากช่อง และ รพ.สีคิ้ว ซึ่งมาช่วยเสริมกำลังและอุปกรณ์ อาสาสมัครทุกคนถูกตรวจร่างกายและขอให้เก็บข้าวของทุกชิ้นรวมทั้งโทรศัพท์มือถือไว้ที่นอกบริเวณขัง แล้วจึงพาเดินเข้าไปในบริเวณภายในซึ่งกว้างขวาง มีต้นไม้ทั้งยืนต้นและดอกไม้อย่างสวยงาม มีนักโทษหญิงซึ่งรับโทษเนื่องจากยาเสพติด ตั้งแต่ 6 เดือนขึ้นไปจนถึงตลอดชีวิต จำนวนทั้งหมด 3,900 คน นั่งทำกิจกรรมอยู่เป็นกลุ่มย่อยๆ ในแดนต่างๆ สถานที่ที่เราจะปฏิบัติงานในวันนี้คือที่สถานพยาบาลของทันตสถาน

ทุกคนแบ่งงานกันอย่างรวดเร็ว ฝ่ายพยาบาลและเจ้าหน้าที่จัดเตรียม โต๊ะตรวจภายใน แจกแบบบันทึกของสมาคมฯ และใบสั่งตรวจ Pap smear แพทย์สตรีที่เป็นสูตินรีเวชแพทย์ 5 ท่านเป็นผู้ทำการตรวจภายในอุ้งเชิงกราน และตรวจเต้านม ส่วนอีก 3 ท่านก็ช่วยซักประวัติผู้ป่วย มีพยาบาลที่เชี่ยวชาญบรรยายวิธีการตรวจเต้านมและทำการตรวจแต่ละคนซ้ำอีกครั้งหนึ่งด้วย นับว่าครบวงจรเลยทีเดียว

นักโทษหญิงเริ่มเข้ามารับการซักประวัติพร้อมกับบัตรการรักษาพยาบาลที่เคยได้รับมาก่อน ได้รับการคัดมาแล้วว่าอยู่ในช่วงอายุ 30-60 ปี ไม่ได้รับการตรวจภายในในช่วงเวลา 2 ปีที่ผ่านมา และท่านผู้อำนวยการทันตสถานซึ่งมาต้อนรับทีมอาสาสมัครจากสมาคมฯ เล่าว่ามีนักโทษหญิงที่ไม่ใช่สัญชาติไทยอยู่จำนวนหนึ่งซึ่งไม่มีสิทธิเบิกค่ารักษาพยาบาล ขอให้เราช่วยดูแลให้ด้วย ดังนั้นเราจึงได้ช่วยเหลือทั้งพี่น้องสตรีไทยและสตรีเพื่อนบ้านที่ตกทุกข์ได้บางคนไม่เคยได้รับการตรวจภายในมาก่อนเลย หลายคนมีญาติสายตรงเป็นมะเร็งเต้านม ล้วนแต่มีความเสี่ยงที่จะเกิดโรคและไม่สามารถได้รับการรักษาจนกว่าโรครจะลุกลามไปมากแล้ว นอกจากนี้ยังน่าใจหายมากเมื่อได้ทราบว่า

นักโทษหญิงบางคนมีลูกน้อย 2 ขวบ, 6 ขวบ บ้างก็ลูกอายุ 20 ปี แต่ตัวเธอนั้นต้องถูกกักขังอยู่อีก 20 ปีก็มีความทุกข์ ในการต้องพลัดพรากจากคนที่รักนั้นจะگذร่อนจิตใจของเธอเหล่านี้สักเพียงใดหนอ

พวกเราทำงานกันอย่างเต็มที่ ฝ่ายตรวจภายในยืนยันว่ายังมีแรงตรวจต่อไป ไม่ต้องพักเบรก ดังนั้นเราเพียงแต่หยุดรับประทานอาหารกลางวัน แล้วก็ตรวจและสอนต่อไปจนครบทุกคนที่มารอ 286 คน จากนั้นจึงเก็บข้าวเก็บของ สัมภาระกลับ การไปทำกิจกรรมครั้งนี้เป็นงานอาสาสมัครอย่างแท้จริง แม้แต่อาหารกลางวันเราก็ได้มอบเงิน สนับสนุนไปด้วย และขอเล่าว่าอาหารในทัณฑสถานวันนั้นอร่อยมาก อิ่มทั้งท้อง อิ่มทั้งใจ การเดินทางกลับก็ราบรื่น ดีทุกประการ ถ้าจะมีการวางแผนล่วงหน้าสำหรับครั้งต่อไปก็คือ การกำหนดจำนวนนักโทษหญิงที่จะรับได้ 200 คน น่าจะพอดีกับเวลาในการเดินทาง

สมาคมแพทย์สตรีฯ ได้มีกิจกรรมการตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูก และแนะนำวิธีตรวจมะเร็งเต้านมมาเป็นเวลานานแล้ว โดยความร่วมมือของแพทย์สตรีจากรุ่นสู่รุ่น ที่จะช่วยกันป้องกันและบรรเทาความเจ็บป่วยและความทุกข์ของสตรี เนื่องจากทั้ง 2 โรคนี้นี้เป็นมะเร็งที่พบบ่อยและเป็นสาเหตุการตายสูงสุดของมะเร็งในสตรี การตรวจเป็นประจำจะช่วยให้พบความผิดปกติได้เร็วขึ้นและทำให้ผลการรักษาดีขึ้นด้วย โดยปกติเรามีการตรวจให้ที่คลินิกของสมาคม ถนนสุขุมวิท ทุกวันเสาร์ที่ 1 และ 3 ของเดือน แต่มีกิจกรรมไปตรวจให้ผู้ต้องขังในต่างจังหวัดปีละ 1-2 ครั้ง เพื่อจะได้ให้ความช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ได้มากขึ้นนั่นเอง

ขอขอบพระคุณทุกหน่วยงานที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ ได้แก่ ทัณฑสถานหญิงนครราชสีมา รพ.ปากช่อง รพ.สิเกา ผู้ตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุขเขต 5 และสาธารณสุขจังหวัดนครราชสีมา คงได้มีโอกาสร่วมงานกันอีกในเวลาต่อไป

